

ARHIMANDRITUL
ATHANASIE MYTILINEOS

Epistolele lui Iisus Hristos.
Biserica, idolatria și ereziile

Cateheze la *Cartea Apocalipsei*

IB

Traducere din limba greacă
Prof. Ivan Dumitru

editura
Σοφία

București

Actualitatea *Catehezelor la Apocalipsă* ale părintelui Athanasie.

Despre cei ce luptă împotriva Bisericii

Așa cum am consemnat și în prezentările volumelor anterioare ale *Catehezelor*, *Apocalipsa* este o carte prin excelență pro-rocească, însă trebuie foarte bine înțeles faptul că dimensiunea ei profetică nu are în vedere doar viitorul, mai exact sfârșitul lumii, ci și prezentul Bisericii, ba chiar mai mult, starea prezentă a Bisericii din fiecare epocă și din fiecare loc. Iar tema prorociei în acest caz este, pe de-o parte, misiunea Bisericii de a vesti cuvântul lui Dumnezeu în lume, iar, pe de alta, ispitele pe care ea le întâmpină în lucrarea sa misionară din partea diavolului și a uneltelor lui. Părintele Athanasie, în *Catehezele* sale, atrage atenția în mod repetat asupra acestui fapt, care de altfel este semnalat în mod explicit de cartea *Apocalipsei*. În acest sens, Hristos îi adresează îngerului (episcopului) Pergamului următoarele cuvinte:

„Dar am împotriva ta puține lucruri, că ai acolo pe unii care țin învățătura lui Valaam, care l-a învățat pe Valac să pună sminteală înaintea fiilor lui Israil și să mănânce cele jertfite idolilor și să se desfrâneze” (*Apocalipsa* 2, 14). Iar acești „unii” despre care Domnul vorbește aici erau cei din secta nicolaiților (*Cf. Apocalipsa* 2, 15).

Așadar, cunoaștem din Istorie că Valaam l-a învățat pe Valac să pună sminteală înaintea fiilor lui Israil, și să mănânce cele jertfite idolilor, și să se desfrâneze, pentru ca în acest fel să Se mânie Dumnezeu asupra lor și să-i pedepsească, pentru că altfel

israeliții erau de nebiruit. Acesta însă nu este doar un simplu eveniment istoric trecut, ci este modelul unei strategii viclene, după cum explică părintele Athanasie, pentru a-i discredită și în cele din urmă pentru a-i ucide sufletește nu doar pe israeliți, ci și pe credincioșii din orice perioadă istorică:

„Vechile păcate ale lui Israil, așa cum v-am subliniat, erau *curvia* și *idolatria*. Dar exact acestea două constituie *metoda* și *acțiunea* vicleană, inclusiv a vrăjmașilor Bisericii. Pentru că niciodată nu au lipsit vrăjmașii Bisericii, care în acest mod se străduiesc să-i atace pe creștini.”

Deși vrăjitorul Valaam a murit de mult, rolul lui este preluat acum de *nicolaiți* – mai vechi, dar moderni – „care reprezintă un model al sabotării noului Israil al harului, adică al creștinilor, al Bisericii. Iar aceasta, în calitate de metodă, o vedem diseminată în cadrul Istoriei. Așadar, iubiiții mei, nu poate fi risipit poporul lui Dumnezeu decât numai atunci când păcătuiește. Iar vrăjmașii cunosc acest lucru foarte bine, pentru că-i insuflă începătorul răului, diavolul. Și ce fac? Pun în lucrare două metode: *apostazia* de la Dumnezeu și *curvia*”.

Și continuă părintele Athanasie, contemporanul nostru, atrăgându-ne atenția la evenimentele cotidiene, la ceea ce se întâmplă chiar acum: „Aruncați o privire în epoca noastră, să vedeți cum este pervertit tineretul nostru, și veți vedea că există aceeași acțiune și aceeași metodă. În acest fel uneltesc să erodeze poporul lui Dumnezeu cu pansexualismul, cu drogurile, cu unisex-ul, adică prin așa-zisa egalitate a sex-urilor. Ca și cum creștinismul nu ar fi introdus vreodată egalitatea sex-urilor! Nu le place această egalitate a sex-urilor, după zicerea Evangheliei: *Nu mai este parte bărbătească și parte femeiască, pentru că voi toți una sunteți în Hristos Iisus (Galateni 3, 28)*. Aceștia doresc o altă creatură, unisex, adică să se facă o identificare a sex-urilor, o nivelare, care să fie echivalentă: să-și pună bărbatul haine femeiești, iar femeia, din cele bărbătești!”

Dar aceasta încă nu este totul, creștinii trebuie aduși în situația de a nu mai avea încredere în păstorii lor duhovnicești, pentru a fi astfel mai lesne manipulați. „O altă metodă este calomnierea sistematică a creștinismului și a Bisericii. Aceștia zic: *Creștinismul este terminat! Biserica, la fel. Preoții fac cutare; ierarhii fac cutare...* Ca să nu spun că, desigur, s-au îngrijit – întrucât există acțiuni paralele – s-au îngrijit să neutralizeze cadrele Bisericii. Și cum le neutralizează? Totdeauna prin aceeași metodă. Și este ceva vrednic de multe lacrimi, când foarte multe cadre ale Bisericii noastre s-au stricat în amândouă aceste sectoare ale vechiului sfat al lui Valaam dat lui Valac; și în chestiunea apostaziei, și în chestiunea păcatului, a păcatului de multe feluri, în sensul larg al cuvântului – pentru că păcat nu este propriu-zis doar curvia, ci tot ceea ce are legătură cu desfătarea de bunurile acestui veac; și de bani..., și de orice altceva.”

La acestea se mai adaugă și *sminteala*, care are rolul de a-l rușina și în cele din urmă de a-l inhiba cu totul pe vreun om care își face cunoscută credința, care vrea să trăiască creștinește. „Să fim atenți la această observație pe care i-o face Domnul episcopului Pergamului, atunci când îi spune că Valaam l-a învățat pe Valac *să pună sminteală înaintea fiilor lui Israil*. Avem fenomenul smintelii aici. După cum știți, *sminteala*, despre care vorbește Domnul în evanghelii, nu este nimic altceva decât poticnirea în credința în numele lui Iisus Hristos și în morală. Domnul, pentru primul caz, al credinței în numele Său, a zis următoarele: *Iar cine va sminti pe unul dintr-aceștia mici* – în vârstă sau în promovarea socială – *care cred în Mine* – adică spune: Tu stai să crezi în Hristos acum!? Și ce este Iisus...? –, *mai bine i-ar fi lui să i se atârne de gât o piatră de moară și să fie afundat în adâncul mării*. Va fi convenabil pentru el, pentru că pedeapsa lui va fi mai mică. Păcatul lui ca sinucidere va fi mai mic decât acela al smintelii, atunci când îi spune altuia să nu creadă în numele lui Hristos. Astăzi această sminteală este foarte răspândită. Există profesori

și învățători, din fericire nu toți, care zic: *Tu stai acum să crezi în Hristos?!... Și există și părinți care zic așa ceva copiilor lor. Și întreaga societate spune acest lucru, prin tipăriturile ei, în orice fel, și prin mass-media, în orice fel, și pe față, și în ascuns. Voi stați să credeți în Hristos acum?!*

Cât despre a doua situație, Însuși Domnul a spus în continuare: *Vai lumii, din pricina smintelilor!;* care sminteli? De natură morală acum; adică să iasă cineva pe jumătate gol și să-i smințească pe ceilalți, pe *sufletele cele nestatornice*, așa cum ne-a spus Apostolul Petru. Aici vorbește în special despre problemele morale, în sensul strict al cuvântului. Iese o femeie pe jumătate goală și-i provoacă pe ceilalți, și cad în păcat. De aceea, zice: *Vai lumii, din pricina smintelilor!*"

Totuși, să nu ne imaginăm că starea creștinilor de astăzi este datorată exclusiv ispitelor ce vin din afară, de la vrăjmașii lui Hristos. Trebuie să spunem că părintele Athanasie este foarte realist în toate afirmațiile sale și nu omite să vorbească și despre propriile noastre greșeli, de lipsa noastră de vigilență, despre consecințele propriilor noastre fapte, de aceea și precizează:

„Noi cei mari suntem de vină, dacă astăzi există în lume mult păcat, dacă există anarhie. Anarhie nu numai în sensul strict al cuvântului, adică dacă cineva merge cu o bombă să arunce o clădire în aer, ci în sensul larg al cuvântului. Atunci când copilul îi zice tatălui lui și mamei lui: *Nu te cunosc pe tine!*, când îi zice învățătorului său: *Și tu cine ești?*, și atunci când se comportă indecent în fața clericului sau orice altceva face, toate, în sensul larg al cuvântului, constituie anarhia. Așadar, vom culege roadele! Iar aceste roade pe care le avem astăzi le-au sădit, le-au însămânțat *nicolaiștii*, dușmanii Bisericii.”

Duhul arzător pentru Hristos al părintelui Athanasie nu se poate totuși împăca cu starea decadentă a lucrurilor de astăzi, ci, viețuind și grăind în duhul *Apocalipsei*, el atenționează, îndeamnă și învață cu orice prilej să nu ne lăsăm robiți de vicleniile du-

hului lumesc, iar dacă se întâmplă să și cădem în vreun păcat, să ne întoarcem iarăși prin pocăință la Hristos:

„Un singur lucru vă mai aduc la cunoștință: dușmanul este în interiorul zidurilor! Înțelegeți, repet, cât de dificile sunt vremurile noastre și ce greutate iau asupra lor cei ce priveghează? Privegheați, însă, și voi! Am să repet; cuvântul lor de ordine este: *Apostazia de la Dumnezeu, ateismul* – pe care îl vedem revărsat în epoca noastră; ateismul! – iar, pe de altă parte, *desfățări trupești, în sensul larg al cuvântului, în orice fel!*”

Încheiem aici scurta noastră introducere la prezentul volum al *Catehezelor la Apocalipsă*, lăsând cititorului bucuria de descoperi conținutul bogat în teme, și nu de puține ori chiar surprinzător al cărții, precum minunatele tâlcuiri biblice și învățături ale autorului, care sunt mai actuale ca niciodată. Socotim drept un mare privilegiu faptul de a avea astăzi la îndemână aceste neprețuite tâlcuiri la cartea *Apocalipsei*, drept pentru care ne exprimăm și pe această cale recunoștința și mulțumirea față de cuvioșii părinți de la mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” și „Sfântul Dimitrie” din Larisa, în special față de arhimandritul Policarp, actualul egumen al mănăstirii, pentru dragostea lor cu adevărat evanghelică și pentru sprijinul acordat strădaniei noastre de a oferi publicului cititor din spațiul românesc prima traducere integrală din limba greacă a faimoaselor *Cateheze la Apocalipsă* ale vrednicului de pomenire stareț Athanasie Mytilineos.

Traducătorul